

รายงาน

WESR

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X

http://epid.moph.go.th/home_menu_20001.html

ปีที่ ๓๖ : ฉบับที่ ๒๔ : ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ Volume 36 : Number 24 : June 24, 2005

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	54	55	66	65	62	66	63	57	62	68	65	58	65	56	59	55	60	63	64	57	66	64	66	63		

สัปดาห์ที่ 24 ระหว่างวันที่ 12 – 18 มิถุนายน พ.ศ. 2548

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 24 ส่งทันเวลา 63 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 82.89

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 24 วันที่ 12 – 18 มิถุนายน พ.ศ. 2548

(Outbreak Verification Summary, 24th Week, June 12 - 18, 2005)

เรียบเรียงโดย นางสาวสุชาดา จันทสิทธิ์กร และนางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักโรคระบาดวิทยา

ในสัปดาห์ที่ 24 ระหว่างวันที่ 12 – 18 มิถุนายน พ.ศ. 2548 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ในประเทศ

1. การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ จากจังหวัดร้อยเอ็ด นนทบุรี และชลบุรี

จังหวัดร้อยเอ็ด พบผู้ป่วยรวม 81 ราย ในวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 20.30 น. ได้รับแจ้งจากศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรค อำเภอเมืองสรวง ว่ามีผู้ป่วยด้วยอาการปวดท้อง ถ่ายเป็นน้ำ คลื่นไส้ และอาเจียน ประมาณ 60 ราย เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลเมืองสรวง ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของอำเภอเมืองสรวงและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ออกสอบสวนและควบคุมโรคพบว่า ระหว่างวันที่ 10 – 12 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำ (5 – 30 ครั้ง) ปวดท้อง อาเจียน และคลื่นไส้ บางรายมีไข้ร่วมด้วย รวม 81 ราย อายุ 11 – 85 ปี เป็นชาย 37 ราย หญิง 44 ราย จากอำเภอเมืองสรวง 78 ราย กระจายอยู่ใน 5 ตำบล ส่วนอีก 3 ราย อยู่ในอำเภออาจสามารถ

สารบัญ

◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 24 วันที่ 12 – 18 มิถุนายน พ.ศ. 2548	409
◆ การเดินทางทางอากาศ: ภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพ	412
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 24 วันที่ 12 – 18 มิถุนายน พ.ศ. 2548	417

เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลเมืองสรวง 35 ราย สถานีนามัย 38 ราย ส่วนอีก 8 ราย ซ้อยารับประทานเอง หลังได้รับการรักษาทุกรายอาการทุเลา

ตามสอบสวนผู้ป่วยจำนวน 68 ราย ได้ประวัติว่า ทุกรายรับประทานอาหารประเภทลาบเนื้อวัวดิบ และก้อยเนื้อวัว ที่ซื้อเนื้อสดจากเขียงเนื้อแห่งหนึ่งในบ้านบัวป่า ตำบลคูเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแม่ค้าดังกล่าวได้ซื้อวัวมาจากตลาดนัดโคกระบือ บ้านสองชั้น ตำบลหินกอง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2548 นำมาชำแหละ 1 ตัว และวางจำหน่ายระหว่างวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 24.00 น. ถึงวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 08.00 น. สถานที่ชำแหละเป็นโรงเรือนที่ไม่มีรั้วกัน พื้นเป็นปูนซีเมนต์ ติดกับคอกสัตว์ น้ำใช้เป็นน้ำประปาหมู่บ้าน ผู้ชำแหละให้ประวัติว่า ป่วยด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำและปวดท้องก่อนไปชำแหละวัวตัวดังกล่าว ได้ทำ Rectal Swab รวม 54 ตัวอย่าง เป็นผู้ป่วย 47 ราย แม่ค้าเนื้อสด ผู้ชำแหละวัว และแม่ค้าขายลาบที่ซื้อเนื้อไปปรุงขาย 7 ตัวอย่าง รวมทั้งเก็บตัวอย่างส้มวัว Swab เขียงเนื้อ อุปกรณ์ชำแหละและภาชนะใส่เนื้อสด รวม 16 ตัวอย่าง ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อ *Vibrio parahaemolyticus* ในกลุ่มผู้ป่วย 14 ตัวอย่าง ในแม่ค้าขายลาบ 1 ตัวอย่าง และในตัวอย่างที่ Swab จากถังแช่ของสดที่แม่ค้าซื้อเนื้อสดมาขายปลีก จำนวน 2 ตัวอย่าง ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วได้ให้สุศึกษาเรื่องสุขวิทยาส่วนบุคคล การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และการสุขาภิบาลอาหารแก่ผู้ป่วย ผู้สัมผัสอาหาร และเจ้าของเขียงเนื้อ จากการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ในชุมชน

จังหวัดนนทบุรี พบผู้ป่วยรวม 58 ราย ในวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ได้รับแจ้งว่า มีนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอบางกรวย ท้องป่วยด้วยอาการท้องเสีย ประมาณ 50 ราย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี ร่วมกับศูนย์สุขภาพชุมชน หมู่บ้านสมชายได้ออกสอบสวนและควบคุมโรคในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนประจำ มีนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 620 คน มีครูและบุคลากรอื่น ๆ รวม 70 คน ระหว่างวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 18.00 น. ถึงวันที่ 10 มิถุนายน 2548 เวลา 9.15 น. มีนักเรียนท้องป่วยด้วยอาการถ่ายเหลว ปวดท้อง และคลื่นไส้ รวม 58 ราย เป็นชาย 31 ราย หญิง 27 ราย หลังได้รับประทานยาแก้ท้องเสียจากครูประจำหอนอน ทุกรายอาการทุเลา ทีมสอบสวนโรคได้ทำ Rectal Swab ผู้ป่วยทุกราย แม่ครัวและผู้สัมผัสอาหาร อีก 4 ราย Swab เขียงและภาชนะประกอบอาหาร รวม 3 ตัวอย่าง เก็บตัวอย่างลูกชิ้นปลา 2 ตัวอย่าง และนม ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อ *Salmonella* ใน Rectal Swab ของ ผู้ป่วย 48 ราย พร้อมทั้งได้เก็บตัวอย่างน้ำดื่มและน้ำใช้ 3 ตัวอย่าง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ขณะนี้กำลังรอผล

การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในครั้งนี้ ยังไม่สามารถระบุแหล่งโรคได้ชัดเจน แต่คาดว่าข้าวมันไก่ซึ่งทางโรงเรียนได้เตรียมเป็นอาหารมื้อกลางวัน และนำข้าวมันไก่ที่เหลือมาให้นักเรียนรับประทานต่อในมื้อเย็น ร่วมกับดื่มจืดผักกาดดองใส่หมู และไข่ลูกเขยโดยไม่มีการอุ่นให้ร้อนอีกครั้ง น่าจะเป็นสาเหตุของการป่วยในครั้งนี้ เนื่องจากเด็กนักเรียนส่วนใหญ่รับประทานอาหารที่โรงเรียนเตรียมให้เท่านั้น และไก่ที่รับประทานกับข้าวมันมักจะต้มไม่ค่อยสุก ทำให้เชื้อ *Salmonella* เจริญและเพิ่มจำนวนได้ดีในอาหารดังกล่าว

จังหวัดชลบุรี พบผู้ป่วย 60 ราย ในวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 20.00 น. ได้รับแจ้งว่า มีเด็กนักเรียนป่วยด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว เวียนศีรษะ และปวดท้อง เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลสมิติเวช ศรีราชา ประมาณ 60 ราย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 ชลบุรี ได้ออกสอบสวนและควบคุมโรคในวันรุ่งขึ้น

จากการสอบสวน พบว่า ในวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548 โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดกรุงเทพมหานครได้นำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 590 คน อายุ 13 – 15 ปี และอาจารย์ควบคุมการเดินทางอีก 24 คน ไปทัศนศึกษาแบบเดินทางไป-กลับในวันเดียวที่อนุสาวรีย์สุนทรภู่ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยรถทัวร์ปรับอากาศ เดินทางออกจากกรุงเทพมหานคร เวลา 7.30 น. แจกขนมปังไส้ครีมเป็นอาหารว่าง ส่วนในมื้อกลางวันพักรับประทาน

อาหารกล่องประกอบด้วยน่องไก่ทอด ไข่พะโล้ และข้าวสวย พร้อมน้ำโพลิสบรรจุขวดที่หาชวนสน ประมาณ เวลา 11.30 น. หลังจากรับประทานได้ประมาณ 3 – 6 ชั่วโมง พบผู้ป่วยด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ ปวดท้อง อ่อนเพลียมาก บางรายมีอาการถ่ายเหลวร่วมด้วย ถูกนำส่งเข้ารับการรักษารักษาโรงพยาบาลสมิติเวช ศรีราชา เป็นผู้ป่วยนอก 38 ราย ผู้ป่วยใน 22 ราย หลังได้รับการรักษา ทุกรายอาการทุเลา

สำหรับอาหารกล่องดังกล่าว บริษัททัวร์ได้แจ้งให้แม่ค้าที่กรุงเทพมหานครทำและจัดส่งไปยังหาชวนสน โดยแม่ครัวพร้อมลูกมืออีก 10 คน ได้เตรียมและปรุงอาหารทั้งหมด ตั้งแต่เวลา 24.00 น. ของวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2548 บรรจุใส่ถุงพลาสติกและกล่องโฟมเสร็จประมาณเวลา 04.00 – 05.00 น. นำใส่รถปิกอัพคลุมด้วยผ้าใบเดินทางออกจากกรุงเทพมหานคร เวลา 09.30 น. ของวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548

ในการระบาดครั้งนี้ ยังไม่สามารถระบุสาเหตุและแหล่งโรคได้อย่างชัดเจน เนื่องจากไม่สามารถเก็บตัวอย่างส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค สำนักโรคระบาดวิทยาได้ประสานไปยังสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ให้สอบสวนหาสาเหตุแล้ว

2. การระบาดของโรคอุจจาระร่วง จังหวัดตาก พบผู้ป่วย 40 ราย ในจำนวนนี้ตรวจพบเชื้อ *Vibrio cholerae* 01, Ogawa จำนวน 2 ราย

ในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ได้รับแจ้งว่า มีผู้ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง 2 ราย จากโรงเรียนแห่งหนึ่ง เข้ารับการรักษารักษาโรงพยาบาลแม่ระมาด ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของอำเภอแม่ระมาดและสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดตาก ได้ออกสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ทันที

จากการสอบสวนโรคพบว่า ระหว่างวันที่ 6 – 13 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยด้วยอาการถ่ายเหลวจากโรงเรียนดังกล่าว รวม 40 ราย บางรายมีไข้ เจ็บคอ คลื่นไส้ อาเจียน และปวดท้องร่วมด้วย อายุ 7 – 60 ปี เป็นนักเรียน 37 ราย อีก 3 ราย เป็นเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน ทำ Rectal Swab ผู้ป่วยและผู้สัมผัสอาหาร รวม 48 ราย พบเชื้อ *Vibrio cholerae* 01, Ogawa 2 ราย รวมทั้ง Swab ภาชนะและอุปกรณ์ประกอบอาหาร 5 ตัวอย่าง ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลแม่ระมาด ให้ผลลบทุกตัวอย่าง ทีมสอบสวนโรค ได้ควบคุมโรคในพื้นที่ พร้อมทั้งให้สุศึกษาเรื่องสุขาภิบาลส่วนบุคคล การสุขาภิบาลอาหาร และการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียน ครู แม่ครัว และผู้สัมผัสอาหารทุกคน จากการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ในโรงเรียน

3. โรคไข้มองอักเสบเจอี (Japanese encephalitis) 1 ราย ที่จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 34 ปี อาชีพรับจ้างขับรถขนยาฆ่าแมลง อยู่บ้านเลขที่ 26/1 หมู่ 1 ตำบลรางสาลี่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เริ่มป่วยวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เข้ารับการรักษารักษาโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งแล้ว อาการไม่ดีขึ้น จึงย้ายเข้ารับการรักษารักษาโรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา ในวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2548 แรกเริ่มผู้ป่วยไม่รู้สึกรู้สีกตัว ชักเกร็ง ไข้สูง 39.5 °C แพทย์วินิจฉัย Viral Encephalitis เจาะน้ำไขสันหลังส่งตรวจหา Antibody ต่อเชื้อ JE ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทราบผลบวก วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ขณะนี้ผู้ป่วยอาการดีขึ้น แต่ยังพักรักษาอยู่ในโรงพยาบาล ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของจังหวัดกาญจนบุรีกำลังสอบสวนเพื่อหาแหล่งโรค

สถานการณ์ในต่างประเทศ

1. โรคมาเร็งบวร์ก (Marburg haemorrhagic fever) ที่สาธารณรัฐแองโกล่า

กระทรวงสุขภาพของสาธารณรัฐแองโกล่ารายงานว่า จนถึงวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยโรคมาเร็งบวร์กที่จังหวัด Uige รวม 422 ราย ในจำนวนนี้ เสียชีวิต 356 ราย พร้อมนี้ได้มีการติดตามผู้สัมผัสทั้งในและนอกจังหวัด Uige รวม 132 ราย สำหรับในพื้นที่ที่เดินทางลำบาก ได้มีการวางแผนเดินทางไปสอบสวนโรคด้วยเฮลิคอปเตอร์